

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Çevre Enerji ve Ulaştırma İstatistikleri Daire Başkanlığı

TUTANAK

Konu : Seragazi Emisyon Envanteri Çalışma Grubu Toplantısı
Yer : TÜİK 19. Kat Toplantı Salonu
Tarih/Saat : 07/11/2019 10:00

Gündem : 1990-2018 Dönemi Seragazi Envanteri İş Planının oluşturulması

Görüşülen Konular:

Seragazi Emisyon Envanteri Çalışma Grubu Toplantısı, Çevre, Enerji ve Ulaştırma İstatistikleri Daire Başkanı Sayın Sebahattin SARI'nın açılış konuşmasıyla başlamıştır. Sayın SARI konuşmasında, yeni envanter hazırlık çalışmalarında, gelinen durumu özetleyerek durum değerlendirmesi yapmıştır. Seragazi emisyon envanterinin ülkemiz açısından önemine değinip bu çerçevede hazırlanmış olan Kalite Güvence/Kalite Kontrol (QA/QC) Planı kapsamında zamanlılık, kalite kontrol ve kapasite geliştirme konularının önemini vurgulamıştır.

7-12 Ekim 2019 tarihlerinde Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) Sekretaryası tarafından gerçekleştirilen gözden geçirme süreci değerlendirilmiş, emisyonlarda en büyük payı olan enerji kaynaklı emisyonların hesaplanmasında kullanılan enerji denge tablolarının önemine dikkat çekilmiştir. Enerji denge tablolarında kalitenin iyileştirilmesi için daha önce de belirtildiği gibi iş birliğine hazır ve açık olduğu belirtilmiştir. “Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik” kapsamında yıllık toplam enerji tüketimleri 1000 TEP ve üzeri olan imalat sanayi işletmelerinden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı tarafından toplanan verilerin emisyon envanterinde kullanılmak üzere daha önceki yıllarda olduğu gibi talep edileceği ifade edilmiştir. Seragazi emisyon envanterinden sorumlu tüm kurumlarda kapasite oluşturma ve sürdürülebilirliğin sağlanmasının önemi vurgulanmıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Seragazi Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmeliğinin uygulanmasını daha etkin hale getirmek amacıyla kurduğu “İzleme, Raporlama ve Doğrulama (MRV) Veri Yönetim Sistemi” ile sağlanan doğrulama verilerinin Türkiye İstatistik Kurumu ile paylaşılmasının diğer ülkelerde de olduğu gibi ülkemiz envanteri için faydalı olacağı hususu tekrar gündeme getirilmiştir.

İklim Değişikliği İstatistikleri Grup Sorumlusu Sayın Fatma Betül DEMİROK toplantıda envanter sürecine yönelik zaman çizelgesi üzerinden 1990-2018 dönemi seragazi envanterine ilişkin iş planını açıklamıştır. Bu iş planı kapsamında envanterin hazırlanmasında yer alan sektörlerden (Elektrik ve Isı Üretimi, Ulaştırma, F-gazları, Arazi Kullanımı, Arazi Kullanım Değişikliği ve Ormancılık) sorumlu kurumlardan beklentiler de belirtilmiştir. Toplantı çerçevesinde envanterin kurallara uygun olarak Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekretaryası'na raporlanabilmesi ve envanter hazırlama takviminin aksamaması için tedbirlerin alınması gerektiği belirtilmiştir. Gündem konuları detaylı olarak görüşülmüş ve katılımcılar farklı görüş beyan etmediğinden mevcut plan kabul edilmiştir.

Bu doğrultuda aşağıdaki kararlar alınmıştır.

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Çevre Enerji ve Ulaştırma İstatistikleri Daire Başkanlığı

Kararlar:

1. 1990-2018 dönemi envanterinin Ek-1'de belirtilen iş planı takvimi çerçevesinde hazırlanmasına ve detaylı anlatımı yapılan bu iş planının kabulüne, Kalite Güvence/Kalite Kontrol (QA/QC) prosedürlerine ve kabul edilen planın tüm kurumlar tarafından uygulanmasına,
2. BMİDÇS Sekreteryası tarafından gerçekleştirilen mevcut gözden geçirme süreci kapsamında gelen sorulara özenle ve zamanında cevap vererek bu cevapların takibinin yapılmasına, tespit edilen hususların dikkate alınmasına ve yeni envanter çalışmalarına yansıtılmasına,
3. Envanter sürecinin en önemli unsurlarından biri olan kalite kontrol konusunda QA/QC Planı'nın uygulanması için dikkatli çalışılmasına ve bireysel hataların önüne geçilebilmesi amacıyla sıkı bir kontrol mekanizması geliştirilmesine,
4. QA/QC Planı kapsamında; hesaplama tablolarının, NIR tablo ve grafiklerinin, tablo ve grafiklerin hazırlanmasında kullanılan arka plan veri ve bilgilerinin (analiz sonuçları, raporlar, belgeler vb.), sektörel belirsizlik hesaplarının ve uzman görüşü varsa ilgili açıklamaların kurumsal olarak arşivlenmesine ve merkezi arşivleme için de TÜİK'e gönderilmesine,
5. "Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik" kapsamında yıllık toplam enerji tüketimleri 1000 TEP ve üzeri olan imalat sanayi işletmelerinden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı tarafından toplanan verilerin emisyon envanterinde kullanılmak üzere daha önceki yıllarda olduğu gibi resmi yazı ile talep edilmesine,
6. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Seragazi Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmeliğinin uygulanmasını daha etkin hale getirmek amacıyla kurduğu "İzleme, Raporlama ve Doğrulama (MRV) Veri Yönetim Sistemi" ile sağlanan doğrulama verilerinin resmi yazı ile talep edilmesine,

karar verilmiştir.

EKLER:

- 1- 1990-2018 Dönemi Seragazi Envanteri İş Planı (3 sayfa)
- 2- Katılımcı İmza Çizelgesi (2 sayfa)

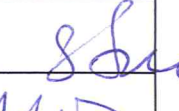
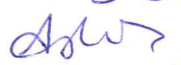

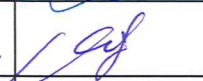
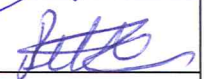

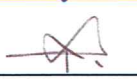

1990-2018 Dönemi Seragazı Envanteri İş Planı

No	Faaliyet	Tamamlanma tarihi
1.	Tüm sektörler için gerekli faaliyet verilerinin derlenmesi	29 Kasım 2019
2.	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı TÜİK Ülkeye özgü karbon içeriklerinin hesaplanması	29 Kasım 2019
3.	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı <ul style="list-style-type: none">• Elektrik üretiminden kaynaklanan emisyon hesaplarının tamamlanması• Emisyon ve faaliyet verilerinin CRF Reporter'a girilmesi ve kalite kontrol işlemlerinin yapılması• Ulusal Envanter Raporu'nun (NIR) ilgili bölümlerinin yazılması<ul style="list-style-type: none">• Sorumluluk alanındaki sektörlerde emisyon eğilimleri nedenlerinin açıklanması,• Yeniden hesaplamaların gerekçeleri ve envantere etkileri, ve• İyileştirme alanları dahil olmak üzere	15 Ocak 2020
4.	Ulaştırma sektörü emisyonları: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı <ul style="list-style-type: none">• Ulaştırma sektörü emisyon hesaplarının tamamlanması• Emisyon ve faaliyet verilerinin CRF Reporter'a girilmesi ve kalite kontrol işlemlerinin yapılması• Ulusal Envanter Raporu'nun ilgili bölümlerinin yazılması ve TÜİK'e gönderilmesi<ul style="list-style-type: none">• Sorumluluk alanındaki sektörlerde emisyon eğilimleri nedenlerinin açıklanması,• Yeniden hesaplamaların gerekçeleri ve envantere etkileri, ve• İyileştirme alanları dahil olmak üzere	15 Ocak 2020

5.	<p>Çevre ve Şehircilik Bakanlığı</p> <ul style="list-style-type: none"> F-gazları emisyon hesaplarının tamamlanması Emisyon ve faaliyet verilerinin CRF Reporter'a girilmesi ve kalite kontrol işlemlerinin yapılması Ulusal Envanter Raporu'nun ilgili bölümlerinin yazılması ve TÜİK' e gönderilmesi <ul style="list-style-type: none"> Sorumluluk alanındaki sektörlerde emisyon eğilimleri nedenlerinin açıklanması, Yeniden hesaplamaların gerekçeleri ve envantere etkileri, ve İyileştirme alanları dahil olmak üzere 	15 Ocak 2020	
6.	<p>Tarım ve Orman Bakanlığı</p> <ul style="list-style-type: none"> Arazi kullanımı, arazi kullanım değişikliği ve ormancılık emisyon ve yutak hesaplarının tamamlanması Emisyon ve faaliyet verilerinin CRF Reporter'a girilmesi ve kalite kontrol işlemlerinin yapılması Ulusal Envanter Raporu'nun ilgili bölümlerinin yazılması ve TÜİK' e gönderilmesi <ul style="list-style-type: none"> Sorumluluk alanındaki sektörlerde emisyon eğilimleri nedenlerinin açıklanması, Yeniden hesaplamaların gerekçeleri ve envantere etkileri, ve İyileştirme alanları dahil olmak üzere 	15 Ocak 2020	
7.	<p>TÜİK</p> <ul style="list-style-type: none"> Enerji (1.A.1.a. ve 1.A.3 hariç) Endüstriyel prosesler ve ürün kullanımı (F gazları hariç) Tarım Atık 	<ul style="list-style-type: none"> Emisyon hesaplarının tamamlanması Emisyon ve faaliyet verilerinin CRF Reporter'a girilmesi ve kalite kontrol işlemlerinin yapılması Ulusal Envanter Raporu'nun ilgili bölümlerinin yazılması 	15 Ocak 2020
8.	<p>TÜİK</p> <p>Anahtar kaynak, eğilim ve belirsizlik analizlerinin yapılması</p>	31 Ocak 2020	
9.	<p>TÜİK</p> <p>NIR; yönetici özeti, giriş, seragazı emisyonları ve eğilimleri, anahtar kaynak, belirsizlik, yeniden hesaplama ve iyileştirme bölümlerinin yazılması</p>	15 Şubat 2020	

10.	TÜİK NIR tüm bölümlerin birleştirilmesi ve biçimsel düzenlemesi, CRF ve NIR nihai kalite kontrol işlemlerinin yapılması	28 Şubat 2020
11.	Seragazi Emisyon Envanteri çalışma grubu toplantısı (Birleştirilmiş NIR'in değerlendirilmesi: iyileştirme planı gerçekleştirme düzeyinin değerlendirilmesi/yeni planlanan iyileştirmeler için açıklamalar)	13 Mart 2020
12.	<ul style="list-style-type: none">Ulusal Envanterin (CRF tabloları ve NIR) Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekreteryası'na bildirilmesi,Seragazi Emisyon İstatistikleri haber bülteninin yayımlanması	6-10 Nisan 2020
13.	Kurumsal ve Merkezi Arşivleme Kalite Güvence/Kalite Kontrol (QA/QC) Raporu kapsamında: <ul style="list-style-type: none">Hesaplama tablolarının,NIR tablo ve grafiklerinin,Tablo ve grafiklerin hazırlanmasında kullanılan arka plan veri ve bilgilerinin (analiz sonuçları, raporlar, belgeler vb.)Sektörel belirsizlik hesaplarının ve uzman görüşü varsa ilgili açıklamaların arşivlenmesi ve merkezi arşivleme için TÜİK'e gönderilmesi	15 Mayıs 2020

Toplantı Konusu : RİP Seragazi Emisyon Envanteri Çalışma Grubu Toplantısı
Toplantı Tarihi/Saati : 07.11.2019 - 10:00
Toplantı Yeri : TÜİK 19. Kat Toplantı Salonu

Adı Soyadı	Kurumu/Birimi	Görevi	Telefon	E-posta	İmza
Sebahattin SARI	TÜİK	Daire Bşk.	454 7053	sebahattin.sari@tuik.gov.tr	
Aslı OĞUZ	ETKB/ENVGED/İGD	Koordinatör	2126420/6992	aoguz@enerji.gov.tr	
Mehmet GEDİK	TÜİK	Grup Sorumlusu	4547793	mehmet.gedik@tuik.gov.tr	
F. Betül DEMİROK	TÜİK / GEUİP	Grup Sor.	454 7791	betul.bayguven@tuik.gov.tr	
ELİF DEMİRBAŞ TOPCU	Tarım Reformu Genel Müd.	Mühendis	258 8125	elif.demirbas@tarimorman.gov.tr	
Berkant TIRPANCİ	TRGA/ÇDKKDa.Bşk.	Müh.	2588122	berkant.tirpansi@tarimorman.gov.tr	
Nurcan BUĞDAY	"	"	258 8132	nurcan.bugday@tarimorman.gov.tr	
Can ASAN	OGM	Müh.	248 1793	can.asan@ogm.gov.tr	
Uğur KARAKOÇ	OGM	Müh.	248 1726	ugur.karakoc@ogm.gov.tr	
Gizem ULUSOY	TÜİK	Uzman	454 77 17	gizem.kavlak@tuik.gov.tr	
Kadir AKSAKAL	TÜİK	Uzman	454 78 02	kadir.aksakal@tuik.gov.tr	
ERHAN ÜNAL	"	"	454 78 04	erhan.unal@tuik.gov.tr	
Ufuk KOCA	UAB	Müh.	2031409	ufuk.koca@uab.gov.tr	